

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของประเทศ การศึกษาเป็นเครื่องมือในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต การพัฒนาประเทศต้องอาศัยกำลังคนเป็นสำคัญและกำลังคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นฐานของการศึกษาในระดับสูงต่อไป

จากกระแสแห่งการกระจายอำนาจทั้งด้านการปกครอง การบริหารและการจัดการ ในด้านต่าง ๆ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในองค์กรระดับต่าง ๆ รวมทั้งองค์กรทางการศึกษา ได้มีความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารการศึกษาจากการรวมอำนาจของส่วนกลางให้กระจายไปสู่หน่วยปฏิบัติ การจัดการศึกษาของรัฐแบบรวมศูนย์ที่ผ่านมา จึงไม่อาจตอบสนองความต้องการจำเป็นของประชาชนได้ทั่วถึง รัฐจึงต้องเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการจัดการศึกษาโดยให้ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาและนโยบายสาธารณะอื่น ๆ ในพื้นที่ของตน โดยให้ท้องถิ่นมีองค์กรของตนเอง และมีกฎหมายรองรับอำนาจหน้าที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ได้มีกฎหมายกำหนดให้รัฐต้องกระจายอำนาจการจัดการศึกษาแก่ท้องถิ่นด้วยกันหลายฉบับ ดังจะสรุปในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของ ท้องถิ่นได้ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 กำหนดบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นและการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 43 วรรค 2 ระบุว่า การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ส่วนมาตรา 78 ระบุว่า รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นที่พึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง มาตรา 81 รัฐต้องจัดการศึกษา อบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ส่วนมาตรา 284 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังและมี

อำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ มาตรา 289 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษา อบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐแต่ต้องไม่ขัดต่อ มาตรา 43 และมาตรา 81 ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ (สมเดช สีแสง 2546 : 4-11)

จากนั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของท้องถิ่นไว้ในมาตรา 41 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และมาตรา 58 ระบุว่าให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สินทั้งจากรัฐองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมาใช้จัดการศึกษาดังนี้ คือ ให้รัฐและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 21-27) และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (กรมการปกครอง 2543 : 85 – 103) มาตรา 16 ระบุว่า ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการจัดระบบบริการสาธารณประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเอง รวมทั้งด้านการจัดการศึกษาและมาตรา 30 แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการดังนี้

(1) ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นภายในระยะเวลาที่กำหนด นั่นคือภารกิจที่เป็นการดำเนินการซ้ำซ้อนระหว่างรัฐและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน 4 ปี

(2) กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐและขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองตามอำนาจและหน้าที่ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้ชัดเจน โดยในระยะแรกอาจกำหนดภารกิจขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ซึ่งต้องพิจารณาจากรายได้และบุคลากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จำนวนประชากร ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ตลอดจนคุณภาพในการให้บริการที่ประชาชนจะได้รับ ทั้งนี้ต้องไม่เกินระยะเวลาสิบปี

นอกจากนี้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 67 ข้อ 5 คือ ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ข้อ 6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ และข้อ 8 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย (กรมการปกครอง 2543 : 151)

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติในกฎหมายดังกล่าว ประกอบกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มาตรา 289 แต่ไม่ขัดมาตรา 81 และองค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิและหน้าที่ในการจัดการศึกษาและฝึกอาชีพ ทั้งนี้การดำเนินการจัดการศึกษาจะต้องคำนึงถึงความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตลอดจนเงื่อนไขเวลา 10 ปี ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น อีกทั้งข้อมูลของกรมพัฒนาชุมชนได้แสดงยืนยันให้เห็นว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา องค์การบริหารส่วนตำบลได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษามากขึ้น โดยได้มีการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมพัฒนาชุมชนให้องค์การบริหารส่วนตำบล และในปี พ.ศ. 2544 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติก็ได้ถ่ายโอนกิจกรรมอาหารกลางวันและโครงการถ่ายโอนกิจกรรมการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา (3 ขวบ) ให้องค์การบริหารส่วนตำบล (กระทรวงศึกษาธิการ 2544 : ข)

อย่างไรก็ตามผลจากกฎหมายดังกล่าวได้ก่อให้เกิดกระแสคัดค้านจากกลุ่มที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ทั่วประเทศที่ไม่ต้องการโอนการศึกษาขั้นพื้นฐานให้องค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนฯ ได้กำหนดให้มีการถ่ายโอนทั้งในด้านการเงิน การบริหาร ประกอบกับการที่องค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันเป็นหน่วยงานใหม่ กำลังปรับปรุงและค้นหาบทบาทของตัวเองและส่วนใหญ่ยังขาดความพร้อมมีปัญหาการดำเนินงานด้านความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ ขาดทักษะการบริหารงานบุคลากร ปัญหาอำนาจอิทธิพลและปัญหาด้านงบประมาณการเงินการคลัง เป็นสาเหตุหนึ่งให้ครุมองว่าองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่พร้อมที่จะรับภาระด้านการจัดการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการศึกษา มีปัญหาด้านการบริหารงบประมาณ ปัญหาการใช้อิทธิพลหรือมีนักรบเมืองหนุนหลังและให้ความสำคัญการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าการพัฒนาคน และเชื่อว่าเวลาเพียง 10 ปีไม่เพียงพอที่จะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถพัฒนาตนเองให้มีความพร้อมและสามารถจัด

การศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้ หากรีบเร่งโอนการจัดการศึกษาขึ้นพื้นฐานให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลโดยที่ยังไม่พร้อม จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของเด็กเช่นในอดีต (นิพนธ์ ชื่นตา 2543 : 32 -35)

ประภาพรพรณ ไชยวงศ์ (2544 : 198-202) ได้ทำการวิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมในการศึกษา ผลการศึกษาพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่วนการศึกษาในระบบนั้น ร่วมกันจัดในระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา แต่ในด้านความพร้อมผู้บริหารสถานศึกษากลับมองว่าองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความพร้อมทั้งในการจัดและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกระดับ สำหรับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการจัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาคือประสพการณ์ในการจัดการศึกษาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีน้อย ผู้บริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสาธิต ผลเจริญ (2545 : 252-259) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยเงื่อนไขและการนำเสนอแนวทางในการจัดการศึกษาขึ้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับภารกิจด้านการศึกษาไว้เป็นอันดับสุดท้าย และมีอุปสรรคคือ มีความจำเป็นในการจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก การขาดประสพการณ์ในการจัดการศึกษา และพื้นฐานความรู้ของบุคลากรยังอยู่ในระดับต่ำ มีความขัดแย้งในองค์กร การที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา และความล่าช้าในการประกาศหลักเกณฑ์การประเมินความพร้อมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของกระทรวงศึกษาธิการ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าปัจจุบันการจัดการศึกษายังผูกขาดโดยรัฐ อำนาจการตัดสินใจ ระบบกฎเกณฑ์ การสั่งการยังคงยึดสายงานอย่างเคร่งครัด การตัดสินใจในการดำเนินงานล่าช้า สถานศึกษาไม่มีอำนาจตัดสินใจอย่างแท้จริงและที่สำคัญชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ สถานศึกษาไม่สามารถจัดการศึกษาให้ยืดหยุ่นและไม่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนได้ และองค์การบริหารส่วนตำบลได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่างกัน เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณ เรื่องของบุคลากร เรื่องของอำนาจในการจัดการศึกษา ซึ่งขณะนี้รัฐบาลมีนโยบายชัดเจนในการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา การศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในด้านแนวการจัดการศึกษา ด้านบริหารและการจัดการศึกษา และด้านทรัพยากรและการลงทุน

ทางการศึกษา ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากน้อยเพียงใด ซึ่งผล การวิจัยนี้จะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหาร ส่วนตำบลและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอท่าศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอท่าศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ตามความคิดเห็นของ กลุ่มบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับชั้น ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

1. ระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่บุคลากรปฏิบัติงาน
 - 1.1 อบต. ชั้น 1
 - 1.2 อบต. ชั้น 2
 - 1.3 อบต. ชั้น 3
2. สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 2.1 กลุ่มบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล
 - 2.2 กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวแปรตาม

- การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขององค์การบริหารส่วนตำบล
1. การกำหนดแนวการจัดการศึกษา
 2. การบริหารและการจัดการศึกษา
 3. การระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอท่าศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ที่มีระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันมีความแตกต่างกัน
2. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอท่าศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ตามความคิดเห็นของกลุ่มบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความแตกต่างกัน
3. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 ในอำเภอท่าศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ตามความคิดเห็นของกลุ่มบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความแตกต่างกัน
4. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 2 ในอำเภอท่าศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ตามความคิดเห็นของกลุ่มบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความแตกต่างกัน
5. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 3 ในอำเภอท่าศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ตามความคิดเห็นของกลุ่มบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. กลุ่มบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 243 คน จากจำนวน 10 องค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย
 - 1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 จำนวน 58 คน
 - 1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 2 จำนวน 68 คน
 - 1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 3 จำนวน 117 คน
2. คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำนวน 529 คน จากจำนวนโรงเรียน 50 โรงเรียน รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 772 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่

2.1.1 ระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งเป็น

2.1.1.1 อบต. ชั้น 1

2.1.1.2 อบต. ชั้น 2

2.1.1.3 อบต. ชั้น 3

2.1.2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1.2.1 กลุ่มบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล

2.1.2.2 คณะกรรมการสถานศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ การกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หมายถึง สภาตำบลที่จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2539 มาตรา 40 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 เป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีชื่อเรียกว่า องค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่นในระดับตำบลของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดเก็บรายได้เกิน 20 ล้านบาทต่อปีขึ้นไป

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 2 หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดเก็บรายได้ 12-20 ล้านบาทต่อปี

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 3 หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดเก็บรายได้ 6-12 ล้านบาทต่อปี

2. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา ในด้านการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา การบริหารและการจัด

การศึกษาและด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ดังนี้

2.1 การกำหนดแนวการจัดการศึกษา หมายถึงการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา การส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ การจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ตลอดจนร่วมกับสถานศึกษาและสถาบันต่าง ๆ ส่งเสริมจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน การประเมินผลการเรียนของผู้เรียน ส่งเสริมพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและตัวครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพ

2.2 การบริหารและการจัดการศึกษา หมายถึงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น โดยผ่านเกณฑ์และวิธีการประเมินตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ

2.3 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา หมายถึงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณการเงินและทรัพย์สินจากบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นมาใช้ในการจัดการศึกษา

3. บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและพนักงานส่วนตำบล ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะบุคคลที่ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประโยชน์ของการวิจัย

ประโยชน์ของงานวิจัยเรื่องนี้ มีคุณค่าทางวิชาการและการประยุกต์ใช้ดังนี้

1. การวิจัยเรื่องนี้จะมียุทธศาสตร์ทางวิชาการ คือ ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และได้ความรู้ในศาสตร์สาขาการบริหารการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
2. คุณค่าในการประยุกต์ใช้คือ ได้ข้อมูลและสารสนเทศที่องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถนำไปใช้ในการจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามความต้องการของชุมชนได้อย่างมีคุณภาพ อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดและมีส่วนร่วมจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน บรรลุผลตามนโยบายที่กำหนดไว้